

Paulus mo surat Efesusk de Kristen zi hip

¹ Efesusk de Alap hon de ëtal gwesin zi hip, men zen Yesus onak tatem ëzauk gwenanke, Paulus onakon. Alap mo dwam gwibin sin ki lwak, zep Kristus Yesus asa dam tasiki- zëre hap de olsa dikim gol halada gwen hapye.

² Dawem! Nère mae mo Bian Alap ne Bian Kristus Yesus ne sa kwasang-kwasang zemka mamkam ebe mae hap ol gwizimdi. Hen nen zëre nik mo taha terenak esa lowehe gwer.

Mae hap de ol: Ëngaya gwen hap dena, zen kitak Kristus hun de zeraha-en gwen nakon nèbe mae hap hata gwizimnin.

³ Nen Bian Alapsa boltere tan, Bian Kristus Yesus mo Biansa, sap nen mese Kristus hun ëraha-en gwek. Zen zep ngatan zi mo lang nakon nèbe mae hap enho nakon dikim ëngatan gwen hap dena sul sonenkam gol gwizimnira.

⁴ Sap Zen mes auhu-kamana ansa de yang gulsun srëmnak nësa anakan dam tasibirki, “An zen sa ëre mo Tane naban de zeraha-en gwenkam ëre mo nwenak ëdakastil hen enho kles gwesin srëmkam lowehe gwer.”

⁵ Sap Zen nësa kwasang gwibiridaka, zep nonol lonesen nakon mes ki nësa anakan kalang gwibiridaka, “An zen sa ëre mo Tanena Yesus mo syala kon ëre mo hanan tabin walas

hap ëliwehe gwer.” Zen kitak zëre mo hamal hap de kalang gwe gun sun ki lwak.

⁶ Zen in zep sa tingare zini zëno bosena teip nulsuk gweblal, sap Zen mes zëre mo sërkam de kwasang-kwasangna kirekam goltreizimki. Zëre mo dang tüninak de Walasna Kristus hun de zeraha-en gwenkam, Zen dekam kwasang-kwasangna insa nëbe mae hap totoresa gol gwizimnira.

⁷ Sap nen de Kristus hun zeraha-en gwenkam, dekam nen ema okamanak de karek-karek nakon ëhil gwe hana gwenan, hen nëno mae mo kirekam-kirekam karekna man nëp tap gulsuk gwizimnira. Sap Tane zik mo kala in dekam nësa ngan tasik gwibirida- men zen te-lidak son nakon wet soblakke. An kitak Alap zëre mo sërkam de kwasang-kwasang nakon ki kirekam lwak,

⁸ zep totoresa nëbe mae hap kwasangna sabak gulzimki. Alap, eiwa, sërkam de enlala blal tanganna hen kitak tame gul gwenda,

⁹⁻¹⁰ Zen in zep angkam zëre mo hamal hap de kalang gwe gunnu insa goltreizim'ira. Zen desa menkam man zi hip aning gul gwizimki. Hwëna Zen hen orep mes anakan kalang gweka, “Kim de ano kalang gwen yaklanak zau'uk, dekam asa ëre mo Tanena zer sonezim- zëno mae mo karek-kareksa dikim ngan gulsuzimdin hip. Zep Deban de zeraha-en gwen wënya, desa kitak aha-erenak asa siri gulsul- sap ngatan zi mo langnak de wënya hen okamanak de wënya. Kristus Zën sa kitak nol gwibiridala.”

¹¹ Mensa Alap kalang gwe guku, “Ëe asa

kiresa ëre mo walas hap golzim,” zen hwëna kítak Kristus hun de zeraha-en gwenkam nëbe mae hap hata gwizimnin. Sap Alap nonol lonesen nakon kirekam dep nësa kalang gwibiridaka, hen Zen kítak kirekam syal gwe-gwibi'ira- dekam dikim zëre mo dwam gwibin sin kítak jowen hap. Zëno dwam gwibinni, zen an zen:

¹² Nen an zene nonol Kristussu blol ëbla'an, tïngare zi de nësa hlauludankam, zen dekam sa hen Alap mo bosena teip nulsuk gweblal.

¹³ Zen in zep hëndep Alap mo kalangna ebe mae hap kirekam lwak. Em kime eiwa de ol dawemna ësane gwëk, emsa de ngaya tabin hip dena, em dekam zebe Kristussu laïblïblak. Zep in kime Kristus hun kirekam ëraha-en gwëk, Alap dekam zep eno mae mo enhonak aha-en aha-enkam anakan ale tabir-zimki, “Em an ano bi gweblanna.” Maekam ale tabir-zimki- zëre mo Enhosa de ing ta sonezimdinkim, men kirekam sap orep gu-gubirida gwëkake.

¹⁴ Alap Zen anakare gu-gubirida gun nuban zëre mo Enhona nëbe mae hap ing ta sonezimki, “Ëe asa lamkam ebe mae hap tïngan sul sonezim- mensaë ëre mo bi gwibiridan walas hap kalang gwe gukye.” Zep Bian Alap kim de kawesïn nïkon tïngan gwiswe sone'anaka, zen dekam sa ki lwal. Dekam kítak Ngatan Zini Alap mo bose ensa esa teip ulsuk gweblal.

Paulus kim Efesusk de Kristen zi hip Alapsa abe takake:

15 Zen in zep, ëe kimë emsa anakan salbiridak, “Zen man Bian Yesussu daïblibla'an, hen tingare Alap hon de ëtal gwesin wenya man kwasang neibirida gwenan,”

16 ëe dekam zebë ebon mae onakon zausun srëmkam Alapsa anakan gu sone gweblanan, “Em asa sam ta gwenda.” Zep ëe homë Alapsa de gu sone gweblankam emsa eititi gwibirida gwenan.

17 In zebë Ngatan Zini Bian Yesus mo Bian Alapsa anakan ebe mae hap abe ta tine gwenan,

“Bian, ere mo Enho nakore enlala blala ing ta sone gwizim- hen Emsa dikim dawemkam tame tan hap denaye.

18 Hen Bian, dikire zëno mae mo enhona ëngatan gwizimk- dekakim anakan tame nul gwëk, ‘Ëe kiresa asa Bian onakon hla kul- Zëna men zep nësa kwang guludakaye.’ Hen Bian, Emki enho nakon anakan hleng sosubirida gwen, ‘Kirekam-kirekam dawemna mensa Ena ngatan zi mo langnak ere mo hlil irin zi hip hamal gulzimki, zen hë'ho gwibin tanganna.’ Zen dekam sa anakan hen tame nul, ‘Eiwa, nen esa lamkam ulin. Molye ulin srëm gwëk.’

19 Bian, dikire hen ere mo sërkam de sosonna tame nul gwëk- men desa Ena Yesussu de taïbliBlan wenya kip gol gwizimniraye. In eiwa.”

Sërkam de sosonna in Bian Alap mes nëbe mae hap goltreizimki-

20 in kim Kristussu tïn nïkon ngaya takake. Dekam zep hëndep Desa gulk'nen tangan drëne seka- zëre mo dam taha san dekam.

²¹ Zep eiwa teipsin tanganna, Kristus Zë-en. Desa de kwë tanna hom tangan- tîngare irik gin nikon, sap hen tîngare teipsin-teipsin zi nikon, sap ngatan zi mo langnak de lowehe gwen wenya kon, sap hen angkam de okamana awe de lowehe gwen wenya kon, hen sap lamkam de okama ësenak de wenya kon.

²² Zep Alap mes kitak Kristus mo tahanak kang gulku, in zep anakan gubluka,

“Em an tîngare Kristen zi mo nola Zen.

²³ Kitak de Kristen zini, Zen ere mo taha-tana mo kim sa okamanak lowehe gwer- san de ere mo timni kiye.”

Zen in zep Kristus zëre mo timni insa hëndep tîngare okama naban sul sone gwenda.

2

Nen mese apdekam Yesus mae han tin nikon ëngaya gwek:

¹ Nen menkam tok-tok makare nike lowehe gwek, sap dekam karek ensae ulin halasen gwek, hen Alap mo dwam gwibin srëm sane lowehe gwek.

² Sap nen dekam auhu-kama zi mo enlala karek-karek sane ang ta gwek, hen dowal mo kigisae betek ë gweblak- men zen gulk de dowal-dowala irik gi'irake, men zen ëihe nasen gwenanke. Zen in zen angkam golësyal ta'ara-zini men zen Alapsa betek nëbla srëm gwe-gwe'anye.

³ Orep nen hen deban mae apdenak- auhu-kama zi mo hole-hle san de ang ta gwenna, hen nëre mae mo tim nikore

dwam-dwam san de ang ta gwen naye. Zep nen hen dekam Alap mo jalake lowe he'ak- in kirekam tingare ahakore zini lowehe gwe'anke.

⁴ Hwëna eiwa, Alap mo kwasang-kwasangna mam tanganna, zep nësa sërkam kwasang gwibiridaka.

⁵ Sap menkam nen an hen nëre mae mo karek-karek nakon tok-tok makare nike lowe he'ak, hwëna Alap Kristus mae han apdekam nësa ngaya tabirki- Kristussu kim tïn nikon ngaya takake. Zep nen Alap mo kwasang en nakone ki ëngaya gwe'an.

⁶ Sap Yesus hun de zeraha-en gwen wenyä nësa mes Alap Deban mae juwen zi mo lang nakon kap gul aneka. Zep nen angkam san de Yesus de nësa teipsin-teipsin zi makan ngatan zi mo langnak apdenak golëteinikirinni kiye.

⁷ Zen insa kirekam kitak syal gwibirki, zen dekam de nësa ngein sin de kama ësenak anakan golëtrë gwen hap, “Em an zen ëre mo kwasang-kwasang nakon de ëngaya gwen wenyaye.” Sërkam de kwasangna in, zen Kristus ensa de zeraha-en gwen nakon esa ki hla kul.

⁸ Zep nen mese Alap mo kwasang-kwasang nakon ëngaya gwek- in kime Yesussu laïblihlakke. Nëre mae mo syala kon home ëngaya gwe'an. Zen Alap totoresa nëp gol gwizim'ira.

⁹ Nen home mae ba maena syal eibik- dekam de ëngaya gwen hap denaye. Zep toton nara dep?- bola-bola gwenna.

10 Nen an sap diki Alap mo syal gwibin zi. Kristus hun de zeraha-en gwenkam, dekam nen san de ëse yang tabinni. Nen in zebe dawemna syal ei gwibirin— men kirekam nêbe mae hap orep kalang gwe gukuye.

Kristus onakon nen mese ëaha-en gwek:

11 Zep em in zene Yahudi srëm zi ausu nakon ësaltik, emki ansa enlala gwe-gwibin: Emsa man Yahudi zini nenbirida gwenan, “Zen to mip blom tasibin srëm zi.” Sap Yahudi zini zen zëre mae mo to mip blom tasibinni insa boltere nul gwenan. Hwëna zen sap zëre mae mo tim ennak de syal. Enhona dekam hom wet gwesik gwizim'ira.

12 Em menkam home Kristussu tame la'ak. Dekam em home Alap mo hlil irin zinik bitî gwë'ak. Zep em dekam okamanak awe Alapsa de tame tan srëm nike lowehe gwëk, hen em anakane ëenlala gwe-gwëk, “Ëngaya gwen hap dena mensa Alap zëre mo hlil irin zi hip gu-gubiridaka, ëe molyë desa ulink.”

13 Zep em menkam Alap onakon hen zëre mo hlil irin zi nikon langanake lowehe gwëk. Hwëna angkam em mese Kristus hun ëraha-en gwer, hen Zen mes zëre mo kalkam de ngan tasibinkim Alap onak emsa zon guludaka.

14 Zep Kristus Zën mes nësa siri gulsuku— Yahudi zi niban Yahudi srëm zi niban, hëndep Zen mes nësa zëre mo timnik aha-en gulku. Sap menkam Yahudi zi niban Yahudi srëm zi niban bëjen siri gwen. Hwëna angkam jal-jala

men zen lang zïp son makan nësa kles sok, desa mes Kristus jek-jak gulku.

¹⁵ Maekam jek-jak gulku: Zëre mo timsi de golgunkum. Zen kim tïlkï, Zen dekam zep Musa mo tïti tabin ola kïtak nëbe mae hap sul sonezimki. Zep nen de angkam etan desan ang tan hap hom dakastï"ïn. Menkam Yahudi zini Musa mo ola in kon anakan dam nulsuk gwëk, "Yahudi srëm zini bëjen Alap mo nwenak ëoto gwesïn." Hwëna angkam Kristus mes dare hlikna insa zëre mo timnik aha-en gulku- san de aha-ere zi aususa de yang tabinni kiye, nen kime kïtak Zëre han ëraha-en gwëkke. Zen dekam zep hliwenna in kon nësa umlae tabirki.

¹⁶ Zëno te-lidak sonnak de tïnnï in, Zen dekam nëno mae mo hliwenkam de lowe henna insa aha-en gulku- dekam de Alap onak zëre mo tim makan lowehe gwen hap. Hen nëno mae mo gïl-gïlkïm de lowe henna in dekam zep goltïlkï.

¹⁷ Zen in zep Kristus aha-ere enlalakam de lowehen hap de ol dawemna ansa nëbe mae hap golhatazim zika- sap orep de Alapsa tame tan zini abe mae hap, hen sap Alapsa de tame tan srëm wenya ebe mae hap.

¹⁸ In zep Kristus onakon, sap Yahudi zini ëe, hen sap Yahudi srëm zini em, Bian Alap onak hatankam- sap Kristus mes Alap mo Enhona kïtak nëbe mae hap hlë ta sonezimki.

¹⁹ Zen in zep em Yahudi srëm zini, em angkam zi mō ënak de ëmas gwïnzïn zisi hom, hwëna em an hen angkam lang bi tanganna- apdekam Alap mo hlïl irin zi nibanye. Em mese lalak wenya in han ëiye gwëk.

²⁰ Nen an san de Alap mo gol. Men zen gola in mo moko makan ënwe-mase gwe'an, zen Kristus mo dam tasibin zi, hen Alap mo Enho nakore olsa de ayang gul gwizimdin hip de zi. Kristus Zëna, Zen ngirïn bol tenya Zen.*

²¹ Nen de deban zeraha-en gwenkam, dekam zebe ënwe-mase gwe'an- san de Alap zëre hap de golsa de ayang tabla song gwenna kiye, zao de lalak Zini Alap Zën gwë gwen hap.

²² Yahudi srëm zini, em hen Kristus hun de zeraha-en gwenkam dekam ema hen gola iwe de gol te makan ënwe-mase gwe'an- men zëwe Alap zëre mo Enhona gwë gwe'arake.*

3

Mae hap de ol: Paulussu Alap Zën dam tasikï-Yahudi srëm zi sin de ol dawemsa gol halada gwen hapye.

¹ Zen in zebë ëe, Paulus, bwina an kon Yahudi srëm zini ebe mae hap Alapsa abe ta gwenan. Sap asa Kristus hup de jal hap bwinak awe tak daïnk, sap ëe ama zëre onakore ol dawemna insa ebon mae osan dep gol halada gwëk.

² Ena mese ki anakan ësak, "Alap Zen ki zëre mo sërkam de kwasang-kwasangkam asa dam tasikï," zep ki syala insa abe hap wei yul soneblaka- emsa dikim mas gwibirida gwen hapye.

³ Men kirekamë lure nakon suratnak awe betek enkam ale gul- Alap mo kalangna mensa

* **2:20** **2:20** Mrk. 12:10; Luk. 20:17; Kis. 4:11; 1Ptr. 2:6-8 * **2:22** **2:22** 1Kor. 3:10-17; 1Ptr. 2:4-5

menkam aning gul gweka, desa mes ki abe hap goltrëblaka.

⁴ Suratna ansa de baca gunkum, esa ki hen dam ulsul- Kristus hup de ol aning gunnu insa, men kirekamë aena dam gulsukye.

⁵ Orep Alap Zëna hom goltrei gwizimki, hwëna angkam zëre mo Enho goltrei gwizim'ira- Kristus mo dam tasibin zi hip, hen zëre mo Enho nakore ol ayang gul gwen zi hip.

⁶ Zen a desa mo tïngare zi hip aning gulzimkiye: Yahudi srëm zini ol dawemna an san de hen ang tankam, zen dekam sa hen hë'ho gwibin tanganna nulin- mensa Alap zëre mo hlil irin zi hip golzim'inkaye. Zep angkam Yahudi zi niban Yahudi srëm zi niban aha-ere tim makane lowe he'an. Zen angkam apdenak Alap mo gu-gubiridan ola Kristus onakon nulin'in.

⁷⁻⁸ Zen zep Alap zëre mo kwasangna sërkam abe hap golblaka- ol dawemna ansa de Yahudi srëm zini ebon mae osan gol halada gwen hap de syala kim abe hap wei yul soneblakaye. Hëndep dekam zep zëre mo sosonna abon onak sërkam syal gwe-gwek. Tïngare Alap mo irik gïn zi nikon, ëe an zen tangana- otde tangannak de zi niye. Hwëna Zen ki owas hap zëre mo kwasang-kwasangkam syal yala ansa abe hap wei yul soneblaka. In zebë anakan de gol halada gwen hap syal-syal gwe-gwenan, "Kristus onakon de hë'ho gwibinni, zen sërkam de yawal tanganna, hëndep zini nen bëjen sul sonenkam tame gun."

⁹ Asa hen man dam tasiki- ëe dikim anakan

tawa tabiridanda gwen hap, “Alap men Zen tingan yang tabirki, men kirekam orep kalang gwe guku, angkam man Kristus onakon goltreizim'ira.”

¹⁰ Alap man orep kalang gwe guku- dekam de ngatan zi mo langnak de teipsin-teipsin wanya kip zere mo serkam de enlala blalsa zertreizimdin hip. Zep hendep angkam nesa man anakan golëtreizim'ira, “Emki hlauludan. Yahudi zi niban Yahudi srem zi niban angkam aha-ere jematkam lowe he'an.”

¹¹ Alap zere mo nonol lonesen nakore kalangna kirekam lwak, in zep hendep nere mae mo Bian Yesus onakon nesa kirekam aha'en gulku.

¹² Zen zep Yesusu de taibliblankam zeraha-en gwenkam, nen dekam zebe airin sremkam Alapsa abe la gwe'an. Sap nen ema hen anakan tame ul gwe'an, “Zen eiwa sa asa dokwak tala.”

¹³ Zen in zep ee ama emsa gubirida'an: Ee ansa jalom ek tihinak awe gwë'an, zep bahem enlalana edowe hanan. Sap ee Kristus hup de ol dawemsa de golasas gwe-gwen habë bwinak awe gwë'an. Hen em mese ola insa laiblibik, zep ee an hen eno mae mo dawem habë zë gwë'an.

Paulus kim Alapsa abe takake- Efesusk de Kristen zi mo enhosa de tatete tazimdin hip:

¹⁴ Zen in zebë Bian Alap hap zere mo nwenak boklena kom so gweblanan,

15 men Zëbon onak tîngare zi ausu mo ausuna lwa'anke- sap ngatan zi mo langnak de wenya, hen sap okamanak de wenya.

16 Ëe zebë anakan abe ta gwenan,

“Bian, Emki ere mo ngatan zi mo lang nakore sërkam de kae-kaena gol gwizimdin- dekakim ere mo Enho naban de zergwë gwenkam enho nakon êtatete gwe zahek.

17 Zen man Kristussu daïbli gweblanan, in zep dikire Zen enho nakon golëgwë gwek. Zëno kwasang-kwasangna dikire hen dawemkam tame nuk, hen dikire zao en tatem ëzauk gwek.

18 Bian, dikire Efesusk de wenya hen tîngare ere mo hlil irin wenya Yesus mo kwasang-kwasangna insa tame nuk- yakna, blala, olk san dep, hen gulk sun dep. Zen sërkam de yawal tanganna.

19 Ëe sap zini ama kwasangna insa de kitak tame gun hup ëalp gwe-gwe'an, hwëna molyë kitak tangan tame uk. Hwëna Bian, dikire Kristus mo kwasangna zëno mae mo enhonak beya gwek, hëndep zep ere mo Enho naban soston naban dikire zëno mae mo enhonak sowe henkam nola gwek.”

Ëe kirekamë ebe mae hap Alapsa abe ta gwenan.

20 Zep dikire kitak Alapsa boltere dak, sap zëno sosonna nëbon mae onak sërkam tangan syal gwe-gwenan. Nen sap betekame hen tame gun srëmkame zëre mo soston hap abe la gwenan, hwëna Zen mam tangankam nëp gol gwizimnira.

²¹ Dikire tîngare Kristus hun de zeraha-en gwen wenya Bian Alap mo bosena hêndep denaban teip nulsuk gweblak- sap angkam de zeraha-en gwen wenya, sap hen lun kore wenya. In eiwa tangan!

4

Kristus mo tim makan de okamanak lowehe gwen hap de ol:

¹ Zen in zep, êe Bian Yesus hup de jal hap de bwinak gwên zini ama emsa titî tabi'in: Em Alap mo hlîl irin zi mo kim lowehe gwek, sap Zen eiwa mes emsa hen hlîl inki.

² Enlala betekkam hen sae-saekam lowehe gwek, hen bahem nabakam jal ta gwen. Zi mo gwênsa de sin-sin gwen naka hlaulblunna, desa kwasang naban em zergwê gwen.

³ Dawemkam em äalp gwe-gwen- aha-ere enlalakam eka lowehe gwek. Sap em mese Alap mo Enho de emsa ing gwe hebiridankam enho nakon äaha-en gwek.

⁴ Sap nen angkam aha-ere tim makane lowe he'an, hen Alap mensa zêre mo Enhona zertzimki Zen aha-en.
Hen mensa Alap nêsa de kwang gulu dankam gu-gubiridaka, dawemsa de lamkam golzimdin hip dena, nen desa kitak esa hla kul.

⁵ Hen nêno mae mo Teipsinnî Bian Yesus, Zen aha-en.

Hen nêno mae mo taïblîbinni aha-en.
Hen baptis tabinnik, nen mese kitak ang tak.

⁶ Hen nen kitak aha-ere Alapsae Biankam en gweblanan. Zen kitak nesa teipsibirida'ara, hen kitak golësyal ta'ara, hen kitak nesa nère mae mo enho nakon golëgwè gwe'ara.

⁷ Hwëna Kristus mes zère mo sèrkam de kae-kaekam nèbe mae hap kitak sosonna srèn-srènkam hli yulzimki.

⁸ Kirekam man tangan Alap mo ëpba ola ban dakastï'in, in zen anakan lwakye, “Zen kim teipsin hip gulk sun sewe se'anika, Zen zère mo jal zini beyakam tahalebirki, hen dekam zep zère korena kip hë'ho gwibin nika hli yulzimki.”*

⁹ Alap mo olak insa kirekam lwak, “Zen gulk sun sewe seka,” zëno dam gulsunnu, Zen nonol otde tangan san ati gwe ineka- hëndep okamana an mo otde tangan san. *

¹⁰ In Zen ati gwe ineka, Zen mes etan ngatan zi mo langnak de teipsin tangannak dep sewe seka- dekon de tîngare lang yala ansa kara gul ine gwen hap.

¹¹ Zen Zen sosonna nèbe mae hap srèn-srènkam kae gwe-gwibir-zimnira. Ahakorena kip zère mo olsa de aha zi mo lang san gol halada gwen hap denaka gol gwizimnira.

* **4:8 4:8** Mzm. 68:19 * **4:9 4:9** Paulus mo alena awe, dam gulsunnu dan-dan: Ahana, Kristus “okamana awe dep ati gwe ine zaka,” ahaksa, “okamana an mo otde san dep ati gwe ineka,” enlalana juwen zi mo lang san dep. (1Ptr. 3:18-20; 4:4)

Ahakorena kip Alap mo Enho nakore olsa de
ayang gul gwizimdin hip denaka gol
gwizimnira.

Hen ahakon zisi de halen ora san dep dam tasik
sone gwibin hip de wenya.

Ahakon jemat-jematsa de nol gwibirida gwen
hap de wenya.

Hen ahakon Alap mo olkam de tawa ta gwibin
hip de wenya.

¹² Zëno mae mo syala in, zen Kristus mo timni
nësa dikim syal gwibin hip hen tatete gun hup
dena- Alap mo bi gwibiridan wenya nen
ekakim dawemsa Kristus mo bose hap syal ei
gwibik.

¹³ Zep zëno mae mo syala, zen Kristus mo
timnik de bitï gwen zini nësa dikim anakan titi
ta gwibin hip dena-

Alap mo Tanesa de taïblïblankam ekakim
ëaha-en gwëk,

hen tame tankam ekakim sowehek,

hen zeraha-en gwennak ekakim ëzise gwëk.

Zen dekam esa hëndep zëno kim lowehe gwer.

¹⁴ Zep nen bap nen walas betek mo kim
auhu-kama zi mo dërek en san de yasik tabin
sin ang ta nasen gwen. Sap men zen kirekam
ang ta nasen gwenan, zen hi mo kim men-san
an-sankam de ngëp gwe naseran makan ëgwë
gwenan.

¹⁵ Diki dawemna, eiwa de tangan naka nen
kyang-kyang gulsuk gwen, hen deban nen
nënaka kwasang gwibirida gwen- Kristus mo
kim ekakim nabakam ëliwehe song gwëk. Sap

Zen Zen nëno mae mo nola. Nen an zëno tim makane lowe he'an.

¹⁶ Zen de nësa golësyal ta gwenkam, nëno mae mo lowe henna dekam san de aha-ere tim de syal gwen makan lwa gwenan.

Srën-srënkam hom. Sap aha-ere timni, zëno sana, danna, hen kala, zen man zënaka mas neibirida gwenan- dekam dikim timni in dawemkam mam gwen hap hen tatete gwen hap. Nen zebe nënaka dawemkam kwasang eibirida gwenan, hen Kristus mo timni zep tatete gwe zahe gwenan.

Ëse yang tabin zi makan de lowehe gwen hap de ol:

¹⁷ Zen in zebë Bian Yesus mo bosekam emsa gubirida'an: Em bahem Alapsa de tame tan srëm zi mo kim lowehe gwen. Sap kire zini enlalana mes ëhäi gwek.

¹⁸ Sap zëno mae mo enhona mes kawesiki, hen ngaya gwen hap dena insa Alap gol gwizim'ira, zen desa hom tame nu'in. Sap zen zëre mae mo enho lilikinni mes Alap hap dayalsiblik, zep hëndep Alap osan de ang tan hap nola mes ëdrak-drak gwek.

¹⁹ Zen mes anakan de lik gwibinni baes tak, "An dawemsaë o'an. An kareksaë." Zëre mae mo tim nikore hole-hlesa mes anakan blol neibik, "Sap asa desan en ang ta gwer." Hen zëre mae mo timni mes sosok nuk- dekam de hole-hlesa mam gulsuk gwen hap.

²⁰ Hwëna Kristus hup dena insa ena ësane gwek, zen kire san dep hom-

²¹ men kirekam sap emsa tawa da gwibikye. Hen em kime Deban ëraha-en gwek, em mese sap anakan tame lak, “Zen eiwa lalak enna.”

²² Zen in zebë etan emsa gubirida'an: Emki ere mae mo ëpba lowe henna insa hole-hle naban hiri son. Zen in san de blë nabare kire-kirena kiye- ase naban. Sap ëpba lowe henna in, zen zëwe beya gwek- boton hap dena, hen swi sosen hap dena.

²³ Diki eno mae mo enhona hen enlalana zen kitak ëëse gwen.

²⁴ Ere mae mo lowehen ësena insa emki aha zi hip goltrei gwizimdin- baju ësesa de ala son makan. Sap Zen Alap angkam emsa ëse tabi'ira- san de aha zisi de yang tasibinni kiye, hëndep zëre mo nwe-mase tangan makan, dam-dam enkam de lowehe gwen hap, hen eiwakam de zëre en onak ëtal gwesin hip.

²⁵ Zen in zep, aya-wal oso-wal, boton olkam bahem tangan enaka tonbirida gwen. Kristen bose omka eiwa de ol enkam em tonbirida gwen, sap nen apdenak mese Kristus mo timnik bitì gwek.

²⁶ Em de jal ta gwenkam, jala in bap zen karek san dep emsa kang gul gwen. Yakla nwena bap zen dum gwehen- em de nama jal gwe tinennakye.

²⁷ Dowal mo kigì hap bahem orana kles tyasik gweblan.

²⁸ Sowë tam wenya, em sowësa baes tan. Diki ere mo irse gwen en nakon em gulin gwen, hen dekam em tahalha wenyaka mas gwibirida gwen.

²⁹ Eno mae mo ëk nakon bap zen karek-karek ola hen swi ol maena te so gwen. Diki wal bosyansa dikim tatete tabin hip de olsa em ton gwibin- men kire enkam zëbe mae hap dakastilzim'inke. Kirekam de ol aïsili zen dawemsa esa kim ol gwizim.

³⁰ Dawem enkam lowehe gwek. Kareksa de gol gwenkam bap nen Alap mo Enhona ja-ja ta gwen. Sap Zen mes nëno mae mo enhonak anakan ale gulku, “An Alap mo bi gweblan zi.” Enho mo alena in, zen dekam esa aumwa hap de yaklanak yaïng gwer- men dekam tangan de nësa kawesin nikon gwiswe sone'ankaye. Zep bap nen ja-ja ta gwen.

³¹ Enlala ennak de jal-jalsa em jek-jak gun. Bahem enaka u sal-sal gwibirida gwen. Bahem tangan enaka nop-nop gwibirida gwen, hen bahem enaka lamang ta gwibin. Tingare kareksa em hli yun.

³² Diki em enaka kwasang gwibirida gwen, hen sae-sae enlala enkam em lowehe gwen. Emki hwë-hwëkam wal bose wal oban ere mae mo karek-karekna eititi gwe-gwibin- men kirekam hen Alap eno mae mo karek-karekna ep eititi gwibir-zimkike. Sap Kristus Zen kire hap te-lidak sonnack tilki.

5

Ngatannak de lowehe gwen hap de ol:

¹ Sap em in Alap zëre mo dang tininak de walas, zen in zep zëre mo kim de hen lowehen hap em ëalp gwe-gwen.

² Dikire kwasang-kwasangna eno mae mo lowe hennak mam gwek- men kirekam Kristus nësa kwasang gwibiridakake, hëndep zep nëno mae mo kareksa dikim ngan gulsuzimdin hip Zënaka zerguku. Zëno syala in, Alap man tangan sam gwesibirki.

³ Emsa mes Alap hlil inki, zep ebe mae hap hom dakastilzim'in- auhu-kama hole-hle san de etan ang ta gwen hapye. Zep kahalo hap de hole-hle naban te-ala beya gwen hap de hole-hle naban emki langa sosun. Ki hwëna emsa sa aha zi nenbiridal, "Zen Alap mo hlil irin zisi hom."

⁴ Eno mae mo ëk tihï nakon bap zen ol-wak ola wet so gwen- hen swi ol weha mae naye. Kirekam de ola hom ebe mae hap dakastilzim'in. Diki eno mae mo ëk tihï nakon anakare ol zen wet so gwen- "Bian Alap, Em asa sam ta gwibirida."

⁵ Emki ëenlala gwen, swi enlala enkam de gwën zini, kahalo sosen wenya, hen te-ala beya gwen hap de hole-hle wenya, zen molya Alap ne Kristus nik mo irik ginnik bitï gwek. Te-ala hap de hole-hlena in, zëno nwe-masena apdenak- yang tasin dowalsa de boklesa kom so gweblan nabanye.

⁶ Bap zen zini emsa anakan boton ta gwibin, "Alap mo jala molye kire nakon hla kuk." Hwëna karek-karekna in, dekon sa ki Alap mo sërkam de jala hatal- men zen Zënaka betek nëbla srëm gwe-gwenan, zëbe mae hap denaye.

⁷ Zep kirekam de boton tam zi niban, bahem golësiri gwe-gwen.

⁸ Sap em hen orep enho kawesin nike lowehe

gwek, hwëna angkam Bian mes enho nakon emsa ngatan tabirki. Zep angkam ngatanna in zao en em lowehe gwen.

⁹ Sap ngatanna in, dekam sa eno mae mo lowehen nakon dawemna wet so gwer-dawemsa de aha zi hip goltrei gwizimdin hip de enlala, dam-dam enkam de gwën enlala, hen eiwa de enlala naye.

¹⁰ Zen in zep em äalp gwe-gwen- ekakim dawemkam tame ul gwek, "An Bian mo dwam gwibinni. An zëno dwam gwibin nika hom."

¹¹ Kawesinnik de lowehe gwen zi mo syala zen waba hap. Desa emki hwaulsun. Hen anakan emki jalse gwibirida gwen, "Desan bahem ang ta gwen. Zen karekna."

¹² Sap enlala kawesin zini insa aningkim syal nei gwibirin, ol enkam de desa äisil gwibinkim, zen hom tangan Kristen zini nëbe mae hap dakastilzim'in.

¹³ Hwëna ngatan zi mo lang nakore ngatanna in kim nëbon mae zil ane gwenan, zen dekam zebe anakan tame ul gwenan, "Hare kirekam de syal gwibinni, zen karek sake."

¹⁴ Zen in zep terya anakarekam da gwenan, "Men zen nini truwe'an, em luk tan. Em in zen tok-tok makan lowe he'an, em ëngaya gwen.

Sap Kristus man ebon mae onak zil ine'ara."

¹⁵ Zen in zep, ere mae mo lowe henna, emki dawem enkam kara gul gwen. Enlala joblo-top zi mo kim bahem lowehe gwen.

¹⁶ Bian de ebe mae hap dawemsa de aha zi hip goltreizimdin hip de orasa kles tyasik

gwizimdinkim, desan en em ang ta gwen. Sap langna an angkam man tangan jal-jala taman kini'an.

¹⁷ Mamakkam bahem lowehe gwen, hwëna emki enlalasa anakan langa tasik gwen, "Bian mo abe hap de dwam gwibir-blinna, diki an dë kirekam moye."

¹⁸ Ho mamakna bahem mamkam otde gwibin- dekon de ëmamak gwe-gwen hapye. Ki hwëna eno mae mo lowe henna dekon sa tangan ayang sik mo kim haï gwer. Hwëna diki Alap mo Enho Zen eno mae mo enhonak suwen.

¹⁹ Alap hap de tërkam em enaka tatete ta gwibin- sap zëre mo ëbpa ola kore tërkam, sap Kristus hup de tërkam, hen Alap mo Enho nakore tërkam. Eirzi-Biasa de isrip-sri gwizimdin tërya dikire eno mae mo enhonak beya gwek.

²⁰ Hen banakare maesa de goltowe gwenkam, emki Bian Yesus mo bosekam Alapsa anakan gu sone gweblan, "Ema asa sam tanda."

We-zi dare de kirekam zënaka igwë gwen hap de ol:

²¹ Nen apdekame Kristus mo timnik bitï gwek, zen in zep nen nënaka blikip gwesibirida gwen- san de Kristus Zënaka de blikip gwesiblinna kiye.

²² We walya ere mae mo zisi em blikip gwesibirida gwen- men kirekame Bian Yesussu blikip eisik gweblananke.

²³ Sap Alap mes zi hip golzimki- zen de we walsya nol gwibiridan hap denaye, in kirekam hen Kristus hup golblakake, Zen de

jemat-jematna nol gwibiridan hap. Sap Zen Zen nola. Nen an zëno taha-tana makane lowe he'an.

²⁴ Zep jematna nen men kirekame nësa de ngaya tabin hip de Zini Kristussu blikip eisik gweblanan, we walya zen hen kirekam em zi wal omka blikip gwesibirida gwen.

²⁵ Zini we wal omka emki hen kwasang gwibirida gwen- men kirekam hen Kristus zëre mo jemat yawala kwasang gwibirkike. Zen zep hëndep zëre mo timni golguku-

²⁶ dekam de jemat zem insa ngan gwehen tangan naka Zën bi gwibin hipye. Nen zebe baptis tabin sin ang ta gwenan. Dekam zep nwe-mase gwe-gwenan: Zen mes nësa hokam hen zëre mo ol dawemkam ngan tasibirki.

²⁷ Zen mae hap ki kirekam nësa syal gwibirki: Dekam de hëndep denaban zëre mo we makan golgwë gwen hap, sërkam de nwe-awes naka. Zen zep nësa aha-en aha-enkam oto tasik gwibirida- nen dikim saher srëmkam, karek mae srëmkam, hen enho kles gwešin srëmkam ngan gwehen nik zëre han zergwë gwen hap.

²⁸ Zen in zep hen zini em kirekam em we wal omka kwasang gwibirida gwen- san de ere mo timni kiye. Sap zi de we zemka kwasang gwe-gwibinni, zen apdenak- zëre mo timsi de kwasang gwibin nibanye.

²⁹ Zini nen hom tangane nëre mae mo timni da kulsuk gwenan, hwëna dawemkame kara ul gwenan. Zen kirekam hen Kristus jematna nësa zëre mo tim makan kara gul gwenda.

³⁰ Sap jematna nen an eiwa Kristus zëre mo

timni.

³¹ Men kirekam Alap mo olak lwak,

“Zini an-bi zemka hli sonkam- dekam de we zeban aha-en en hapye. We-zi darena in dekam Alap mo nwenak san de aha-ere timni kiye.”*

³² Alap mo ola in, zen olk san de tanganna, hwëna zëno dam gulsunnu ahana, Kristus de jemat zeban aha-ere tim makan golgwën hap.

³³ Zen in zebë hen emsa gubirida'an: Zini we wal omka em ere mae mo tim makan kwasang gwibirida gwen. Hwëna we walya hen zi wal omka em blikip gwesibirida gwen.

6

Walas zik de an-bi zik mo ol san kirekam ang ta gwen hap de ol:

¹ Walasna, em ane-bia uk mo ol san em ang ta gwen, sap Kristen walas hap zen kirekam dakastï'in.

² Sap Alap mo olak man lwak,

“Ane-biasa em blikip gwesik gwizimdin.”

Hen Alap mo dare taha-tapkam de jalse gwen olak, walas hap dena in srën. Sap zëno aumwa topnak anakare gu-gubiridan ola man lwa'an,

³ “Em de ane-biasa blikip gwesik gwizimdinkim, em hë'ho gwibin nika esa hla kul gwer, hen eno mae mo okamanak de gwënna sa blal gwer.”*

Bi zik de walas zemka kirekam golëlowehe gwen hap de ol:

* **5:31 5:31** Kej. 2:24; Mat. 19:1-9; Mrk. 10:1-12 * **6:3 6:3** Kel. 20:12; Ul. 5:16

⁴ Bi walkam dena, walas omka bahem olkam hit ti gwibin. Ki sa hwëna emsa husus neibirida gwer. Diki dawemna Bian Yesus mo dwam gwibin sin em oto tasik gwibin hen tawa ta gwibin.

Tana iltikinnik de zi de kirekam lowehe gwen hap de ol:

⁵ Men zen zi mo tana iltikinnik ëbabu gwe-gwenan, emki ere mae mo zi bina in mo ol san tingare enho naban ang ta gwen-dawemkam de blikip gwesiblin naban hen airin niban, men kiye, Bian Yesus Zënaka de blikip gwesiblinna. *

⁶ Zen kirekam em lowehe gwen- sap zi bina in de zën emsa kara tabin srëmnak, sap emsa de kara tabinnik. Hwëna anakan em ëenlala gwe-gwen, “Ëe an diki Kristus mo tana iltikinnik de gwë gwen zi. Zi mo tana iltikinnik homë. Ëe zep asa aha-ere enlalakam Bian Alap mo dwam gwibin sin zini an hon syal gwe-gwer.”

* **6:5 6:5** Orep tangan zini hen aha zisi karekkam jap nul sonenda gwëk. Zi de tahalha hap zëre mo bon yalsa sul sonen srëmkam, desa man dahyo gwëk- pasarak de hwëna aha zi hip te-ala hap lirak tabin hip. Zëno bon de sërkam yawal gwenkam, dekam we wal walas zeban dahyo gwëk- desa de kitak lirak tabin hip. Men desa kirekam lirak da gwibik, zen dekam zep hwëna zi bina in mo tana iltikinnik ëbabu gwe-gwëk. Dekam hom beyakam ëheya-hya gwe-gwëk. Sap heya gwen naka de etan balk tankam, desa man damera gwëk. Tana iltikinnik de ëbabu gwe-gwen zini, desa sap de lek-lek ta gwibin, ahaksa tamera gwen. Pemerinta hom kire hap jalse neibirida gwëk. (1Tim. 6:1-2; Tit. 2:9-10)

⁷ Zen in zep em isrip-sri naban ere mo zi bina in mo syala gol gwen- anakare enlala naban, “Asa an Bian Yesus awe de syal gwen hap dam tasikī, zep ēe an zēno syalsaē go'an. Zini an moka homē.”

⁸ Emki hen ēenlala gwe-gwen, “Dawemsa de syal gwe-gwibin wenya, Bian sa zēbe mae hap dawemna golzimdi- sap tana iltikinnik de lowehen wenya kip, hen sap kirenak de lowehen srēm wenya kip.”

Zi de zēre hon de babu gwen zisi kirekam golēlowehe gwen hap de ol:

⁹ Em hen zisi de bi gwibiridan wenya, dawem enkam em golēlowehe gwen- ere mae hon de ēbabu gwen zini in saye. Bahem jala ban anakan tik-tik ta gwibin, “Em de ansa nabakam syal gwibin srēmkam, ēe asa emsa lek tyal.” Emki ēenlala gwe-gwen, “Deban mae apdekam nēno mae mo Zi Bina hen ki- in Zen ngatan zi mo langnak gwē'araye. Hen Zen hom ahakore en naka nwekam golēake gwenda.”

Mae hap de ol: Eijan hap em ētamal gwen.

¹⁰ Zep aumwa hap ēe ama emsa gubirida'an: Bian han de zeraha-en gwen ennak nen tatem ēzauk gwen, sap zēno sosonna mam tanganna.

¹¹ Sap nen angkam dowal mo kīgī nabane ēreija'an, hen zen mes tangan eijan hap tewesikī. Zen in zep, eijan hap de kirekam-kirekamna mensa Alap nēbe mae hap gol gwizimnira, desa nen kitak alala tan hen teirensin. Zen dekam esa tatem ēzaul.

¹² Sap nen zi bosyan han de eijan hap home ëtamal gwe'an. Hwëna kirekam-kirekam dowal-dowala ban de golëeijan habe ëtamal gwe'an- men zen angkam de lang kawesinnï ansa bi neibi'inke, hen men zen nglï nakon tïngare dowal-dowala teipsïnkïm ïrik nï'in halke.

¹³ Zen in zep, tïngare Alap onakore eijan hap de kire-kirena insa nen teirensïn hen alala tan-dekam de dawemkam nëno mae mo jal zini insa golëeijan hap, zen de nësa tobe gul zunnak, hëndep eijan yala in de tap gwennak eka nama tatem ëzauk.

¹⁴ Zen in zep, nen tatem ëzaun. Alap onakore eiwa de ola, tak makan nen darak tan. Hen anakare enlalana biti makan nen darak tan, "Alap eiwa mes abe hap golblaka- ëe dikim zëre mo nwenak gwën hap, san de kareksa de gol gwen srëm zi."

¹⁵ Alap onakore ol dawemna, zëre han dikim zerumlae gwen hap dena, zao en nen ki tatem ëzaun. Zen san de eijan hap de sepatuna kiye-nen dikim tatetekam ëzaun hup dena.

¹⁶ Dowal mo kïgï mo gwetapna, zen syauk nuban. Zen de nëbon tïsin srëm hap, Biansa nen anakan taïbli gweblan, "Zen Zen sa asa ïl gwehe gweblala."

¹⁷ Eijan hap de topina, zen anakare enlala naban nen lowehe gwen, "Asa mes Yesus ngaya taka." Hen Alap mo ola, zen nëbok makan nen teirensïn, sap Alap mo Enho nakore sosonna, zen zëwe.

¹⁸ Banakare maekam de lowehen nakon, Alapsa nen zëre mo Enho nakore sostonkam gu

sonebla tine gwen. Salok-salokkam nen lowehe gwen, hen Alapsa de abe ta gwenna bap nen ësın gwe hana gwen. Ere mae en hap bahem gu sone gweblan, hwëna tıngare langnak de Kristen zi hip em hen gu sone gweblan.

¹⁹⁻²⁰ Asa hen ol gu sonenkam bahem eititi gwe-gweblan. Sap ëe ol dawem gol halada gwen jal habë jalom ëk tihınak awe gwë gwe'an-Kristus hup de ol aning gunsu de Yahudi srëm zi mo lang san dep gol halada gwen jal hap. Anakarekam emki gu sone gweblan, “Bian, Paulus hup enlala blala ing ta sone gwebla- zen dekamim udobe naban ëngaya gwen hap de ol dawemsa srip gulsuk gwizimki.”

Aumwa hap de ol:

²¹⁻²² Nëno mae mo wal bose dawemna, Tikikus Bak, zen tatetekam Bian mo nganak syal gwe-gwenda. Zen sa emsa ëkkam abe hap de ola anakan tonbirida zala, “Zen angkam kirekam bwinak gwë'ara.” In zebë ebon mae osan dep zer sone'an- zen de abe hap hen ano wal bose wal hap denaka emsa tonbiridazan hap. Eno mae mo abe hap de enlala ngalapna dekam sa sëwe hera.

²³ Dikire Bian Alap ne Bian Kristus Yesus nebon onakon ebe mae hap hata gwizimk- em dikim kwasang-kwasang naban lowehe gwen hap dena, hen Zëna en naka dikim taıblizimdin hip denaye. Sap em in zëre nik mo taha terenake lowehe gwe'an.

²⁴ Dikire Alap onakore kwasang-kwasangna ebon mae onak lwa gwek- hen tıngan men

zëbon mae Bian Kristus Yesus hup de
kwasang-kwasangna tinsin srëmkam lwa
gwenanke.

Orya
The New Testament in the Orya language of
Indonesia: Alap mo Ol Ęse, zere mo zi niban de ol
ziaha-en gu hup dena

copyright © 2005, 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Orya

Contributor: Pioneer Bible Translators

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source
files dated 9 Jul 2025

c93f518f-565f-570c-87e7-50d54e5ff0f6